

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

การวิเคราะห์ความสามารถในการแข่งขันเพื่อการส่งออกผลิตภัณฑ์น้ำผลไม้แปรรูปของประเทศไทย

An Analysis of Competitiveness in Fruit Juice Product Export of Thailand

โดย

นายรัชฎพงศ์ เศรษฐวัฒน์

เสนอ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์เกษตร)
พ.ศ. 2549

ISBN 974-16-1806-9

รัฐพงษ์ เศรษฐวัฒน์ 2549: การวิเคราะห์ความสามารถในการแข่งขันเพื่อการส่งออก
ผลิตภัณฑ์น้ำผลไม้แปรรูปของประเทศไทย ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
(เศรษฐศาสตร์เกษตร) สาขาเศรษฐศาสตร์เกษตร ภาควิชาเศรษฐศาสตร์เกษตรและ
ทรัพยากร ประสานกรรมการที่ปรึกษา: อาจารย์จารึก สิงห์ปรีชา, Ph.D. 194 หน้า
ISBN 974-16-1806-9

การศึกษาในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ความสามารถในการแข่งขันเพื่อการส่งออก
ผลิตภัณฑ์น้ำผลไม้แปรรูปของประเทศไทย โดยใช้การวิเคราะห์ความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบ
ที่ปรากฏ (RCA) เพื่อพิจารณาความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออก โดยที่ค่า RCA
มากกว่า 1 จะแสดงถึงความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออก และการใช้หลักการวิเคราะห์
ต้นทุนการใช้ทรัพยากรในประเทศ (DRC) เพื่อพิจารณาความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการผลิต
โดยที่ค่า DRC ratio น้อยกว่า 1 จะแสดงถึงความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการผลิต รวมถึง
การวิเคราะห์ถึงปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกผลิตภัณฑ์
น้ำผลไม้แปรรูป

จากการศึกษาพบว่า ในปี 2547 ไทยอยู่ในอันดับที่ 13 ของโลกในการส่งออกน้ำผลไม้
แปรรูป และอยู่ในฐานะที่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออก โดยมีแนวโน้มที่จะมี
ความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในตลาดโลกต่อไป การศึกษาเปรียบเทียบกับประเทศคู่แข่งใน
ตลาดส่งออกสำคัญของไทย 5 ประเทศ บ่งชี้ว่าไทยมีความเปรียบโดยเปรียบเทียบมากที่สุด
ในตลาดสเปนแต่มีแนวโน้มที่จะได้เปรียบลดลง ในตลาดเนเธอร์แลนด์ สหรัฐอเมริกา และอิตาลี
มีแนวโน้มที่จะได้เปรียบโดยเปรียบเทียบต่อไป สำหรับตลาดญี่ปุ่น ไทยอยู่ในฐานะเสียเปรียบ
โดยเปรียบเทียบ สำหรับการวิเคราะห์ต้นทุนการใช้ทรัพยากรในประเทศ (DRC) พบว่าไทยมี
ความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการผลิตและมีแนวโน้มที่จะมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบ
ในการผลิตมากขึ้น

ในการศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออก พบว่า ภาครัฐ
ให้การคุ้มครองอุตสาหกรรมดังกล่าว แต่การคุ้มครองทำให้มีความได้เปรียบโดยเปรียบลดลง
นอกจากนี้ ค่าจ้างแรงงานที่แท้จริง และการขยายตัวของตลาดโลกและประเทศนำเข้าสำคัญ มีผล
ต่อความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกผลิตภัณฑ์น้ำผลไม้แปรรูปของประเทศไทย

Ratchatapong Setthawat 2006: An Analysis of Competitiveness in Fruit Juice Product Export of Thailand. Master of Science (Agricultural Economics), Major Field: Agricultural Economics, Department of Agricultural and Resources Economics. Thesis Advisor: Mr. Charuk Singhapreecha, Ph.D. 194 pages. ISBN 974-16-1806-9

The objective of the study is to analyze Thailand's competitiveness for export of processed fruit juice product, through the methods of revealed comparative advantage (RCA) and domestic resource cost (DRC). In case the product has $RCA > 1$, it shows the comparative advantage in export. In the same time, the product has DRC ratio < 1 , it shows the comparative advantage in production.

The results of the study found that Thailand ranked the 13th number among the processed fruit juice exporter in 2004 and it had the comparative advantage in export. This shows the continuing tendency of comparative advantage in the world market. The study also compared with particular export competitors in 5 countries. It indicates that Thailand got the highest chance in Spain, but had the decreasing trend in the Netherlands, USA, and Italy. But when compared with Japan, Thailand had the obvious disadvantage. In terms of DRC, it was found that Thailand had the comparative advantage in production and tendency to produce more.

When considering the factors affecting the comparative advantage for export, it was found that the government sector protected the processed fruit juice industry but such protection makes less comparative advantage. Moreover, some factors like the real wage, the expansion of the world market, and the key importing countries had affected comparative advantage in export processed fruit juice product of Thailand.

Student's signature

Thesis Advisor's signature

___ / ___ / ___

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาและเรียบเรียงวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับคำแนะนำและการตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ จากท่านอาจารย์.ดร.จารึก สิงห์ปรีชา ประธานกรรมการที่ปรึกษา ผศ.ดร.ประพิณวดี ศิริคุศลักษณ์ กรรมการสาขาวิชาเอก อ.รสดา เวชภูพานธุ์ กรรมการสาขาวิชาการอง ตลอดจนอาจารย์.ดร.พิสิฐ ธรรมวิธิ ผู้แทนบัณฑิตวิทยาลัย ที่ให้ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแก้ไขให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

สุดท้ายนี้ผู้เขียนขอขอบคุณ คุณแม่ คุณป้า คุณน้า พี่ น้องและเพื่อนๆ ที่คอยให้การสนับสนุนและคอยให้กำลังใจ ขอขอบคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ให้ความรู้ตลอดมา และขอขอบคุณพี่ๆ ที่สำนักงานโครงการเศรษฐศาสตร์เกษตร (ภาคพิเศษ) ทุกท่าน ที่คอยให้ความช่วยเหลือในเรื่องต่างๆ แก่ผู้เขียน ความดีของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบแด่ผู้มีพระคุณทุกท่าน หากมีข้อผิดพลาดประการใด ผู้เขียนขอน้อมรับไว้ ทุกประการ

รัชฎพงศ์ เศรษฐวัฒน์

พฤษภาคม 2549